

1.0 ZÁKLADNÍ ÚDAJE

Název projektu :

PŘÍSTAVBA LŮŽKOVÉ ČÁSTI PSYCHIATRICKÉ PÉČE A GERONTOPSYCHIATRICKÉ PÉČE

Stupeň : studie

Údaje o zadavateli

název organizace : Albertinum, o.l.ú.

IČO : 001 960 96

adresa : Za Kopečkem 353, 564 01 Žamberk

Údaje o zpracovateli projektové dokumentace

Název organizace : KIP, spol. s r.o.

IČO : 150 36 499

adresa : Toulouvcovo nám. 156, 570 01 Litomyšl

Údaje o území

Přístavba se týká právě rekonstruovaného objektu „lékařské vily“, který leží v katastrálně vymezeném areálu odborného léčebného ústavu Albertinum v Žamberku. Areál tvoří lesopark s jednotlivými zdravotnickými objekty a objekty, jež tvoří funkční, technické a personální zázemí. Areál je majetkem Pardubického kraje, ve správě Albertina o.l.ú. Pozemek je svažité s vybudovanou infrastrukturou vnitřních komunikací, inženýrských sítí a energetických zdrojů. V areálu jsou i hospodářské objekty zajišťující komplexní provoz léčebny (prádelna, kuchyně, kotelna).

2.0 ÚČEL STUDIE

Studie řeší přístavbu lůžkové části psychiatrické péče a gerontopsychiatrické péče.

Psychiatrická péče je zaměřena na poruchy nálady, bipolární afektivní poruchy, schizofrenní poruchy, poruchy osobnosti a neurotické poruchy. Cílem léčby je nejen odstranění symptomů nemoci a stabilizace zdravotního stavu pacienta, ale zvláště vytvoření podmínek pro co nejnuspokojivější samostatný život. Terapeutické aktivity, psychiatrická rehabilitace i příprava na každodenní život je naplní navrženého komplexu.

Gerontopsychiatrie se zabývá především léčbou psychických poruch, které vznikají ve stáří, po 65. roce života. Gerontopsychiatrické oddělení pečuje nejčastěji o seniory trpící organickými duševními poruchami jako jsou demence a deliria. Gerontopsychiatrie se však věnuje i depresím ve stáří, závislostem na návykových látkách u seniorů, paranoidním a halucinatorním stavům. Psychicky nemocní senioři mívají často i mnohé jiné zdravotní potíže. Může jít například o souběžná somatická onemocnění nebo omezenou schopnost pohybu. Vyšší věk přináší také různá další omezení, která vyžadují intenzivnější ošetrovatelskou péči. Součástí léčby je i rehabilitační a resocializační péče, která seniorům umožní co nejplnější návrat k běžnému životu.

Nyní probíhanou rekonstrukcí „lékařské“ vily OLÚ Albertinum Žamberk bude vytvořeno zázemí pro zřízení centra duševního zdraví k zajištění komunitního systému. Přístavbou lůžkového oddělení psychiatrické péče a příp. i gerontopsychiatrické péče vč. zázemí pro ergoterapii a fyzioterapii stávajícího stacionáře bude aktivně propojen komplexní rehabilitační přístup lůžkového psychiatrického oddělení ústavní péče s intermediální péčí denního stacionáře, ambulantní péčí psychiatrické ambulance a ambulance klinické psychologie a

extramurální péči zdravotně-sociálních služeb sestry pro komunitní péči OLÚ Albertinum Žamberk a sociálního péče občanského sdružení Péče o duševní zdraví .

V nově rekonstruovaných prostorách bude pro region zajištěno oproti dosavadním limitovaným podmínkám moderní humánní zázemí v souladu se systémem ucelené rehabilitace jak ambulantní tak lůžkové. V navrženém komplexu vzniknou podmínky pro propojení hospitalizační zdravotnické a extramurální sociální péče. U hospitalizovaných pacientů a klientů denního stacionáře bude v rámci skupinových aktivit zajištěno nacvičování praktických dovedností denních aktivit a komunikace s rodinnými příslušníky.

Program denního stacionáře jsou totožné se skupinovými aktivitami při hospitalizaci - skupinová a individuální psychoterapie systematická i podpůrná, ergoterapie, fyzioterapie, psychoedukace, návaznost zdravotně-sociální péče apod.

V rámci skupinových aktivit zajišťovaných klinickou psycholožkou, ergoterapeutkou, fyzioterapeutkou, zdravotně sociální pracovníci, proškoleným středním zdravotnickým personálem bude průběžně zajištěna péče o tělesné zdraví, prevence somatickým onemocnění, podpora zdravého životního stylu a to pomocí dodržování základního denního režimu aktivit, z nichž mnohé budou specificky zaměřené na osvojení základních fyzioterapeutických postupů, rozvoj pracovních dovedností v rámci pravidelné ergoterapie. Dále budou probíhat edukační přednášky o základních psychohygienických opatření. Pacienti budou mít v pracovní dny možnost pravidelného osvojování relaxačního postupu formou autogenního tréninku.

V návaznosti na zvládání skupinových aktivit bude průběžně probíhat podpůrná psychoterapie, psychoedukace. Pod vedením klinické psycholožky osvojování specifických technik kognitivně-behaviorální psychoterapie a kognitivní rehabilitace. Pod vedením zdravotně sociální pracovníce a ergoterapeutky stimulace kognitivních funkcí. Dále bude průběžně probíhat podpora zvládání symptomů, tvorba krizového plánu, prevence relapsu, edukace o užívání medikace.

3.0 ZASTAVOVACÍ ÚDAJE

3.1 Popis území

Objekt „lékařské vily“ dotčený navrženou přístavbou je dostupný po stávající přístupové a obslužné komunikaci vč. infrastruktury inženýrských sítí. V okolí dotčeného objektu je pozemek se vzrostlou vegetací. Vlastní pozemek je svažitý, terén v přímém okolí „lékařské vily“ je upravený a vodorovný. V případě uvažované přístavby, která směřuje do svahu, je terénní situace složitější jednak vlivem sklonitosti svahu a také existencí terénního zářezu do svahu. Dle výsledku provedené geologické sondáže vyplývá, že geologické podmínky v daném území plánované přístavby směřující do svahu se zásadně mění, což ovlivňuje základové poměry staveniště. Základové podmínky jsou dány existencí štěrkového terasového stupně, který je vymezen zřejmě příkrou skalní hranou, která skrytě probíhá pod terénem. Základové prostředí pod touto skalní hranou (skalním stupněm) tvoří v několika metrové mocnosti hlíny ležící na podložním souvrství štěrku, základové prostředí ve svahu nad skalním stupněm pak tvoří skalní hornina (opuka), dosti pevná a na rozdíl od popsaných hlín málo stlačitelná. S ohledem na složité základové poměry lze předpokládat u větší části plánované přístavby hlubinné založení na pilotách.

3.2 Urbanistické řešení

Kompozice prostorového řešení objektu je zvolena s ohledem na okolní zástavbu a vzrostlou zeleň areálu, zároveň respektuje funkčně-technické požadavky kladené na zdravotnické stavby.

3.3 Architektonicko-stavební řešení

Areál odborného léčebného ústavu Žamberk má velmi bohatou historii, sanatorium zde bylo založeno již na počátku 20. století z pozůstalosti po profesoru Eduardu Albertovi.

Areál se vyvíjel postupně, jednotlivé pavilony reflektují dobu svého vzniku. Je zde souhrn budov různých stylů a měřítek – od předválečných vilek s prvky lidové architektury, přes prvorepublikové pavilony z 30. let po budovy z let padesátých. Tyto budovy byly propojovány do funkčních a provozních celků.

Objekt psychiatrie je řešen v současné lékařské vile. Objekt tak již během rekonstrukce v I.etapě získal nový účel, než pro který byl původně vybudován. Již při této rekonstrukci se uvažovalo s rozšířením o lůžkovou část v II etapě.

Nová přístavba respektuje také účel, pro který byla navržena. Zároveň se svým jednoduchým výrazem a tvarem snaží nezastiňovat stávající budovu lékařské vily. Měřítkově patří spíš k menším objektům areálu, rozměry vycházejí zejména z potřebné kapacity pro jednotlivá oddělení.

Varianta A je výškově srovnána s římsou lékařské vily.

Varianta B je sice o podlaží vyšší, ale ukazuje, že díky ustupujícímu patru lze přístavbu řešit jako čtyřpodlažní, aniž by hmotově zastiňovala objekt vily.

Výrazné prosklení schodišťové části a spojovacího krčku objekt také výrazně odlehčí, proslunění v interiéru a umožní zrcadlení původní vily ve fasádě.

Jsou zde použity přírodní materiály jako je dřevo a štuková omítka.

4.0 PROVOZNÍ VZTAHY

4.1 Stručný popis provozu

Přístavba lůžkové části psychiatrické péče a gerontopsychiatrické péče se týká stávajícího objektu č.p.627 – „lékařská vila“ (parc.číslo 1330), který je v současné době v celém rozsahu modernizován dle dispozičních potřeb s cílem vytvořit zázemí pro zřízení Centra duševního zdraví k zajištění komunitního systému aktivně propojujícího komplexní rehabilitační přístup lůžkového psychiatrického oddělení následné péče s intermediální péčí denního stacionáře, ambulantní péčí psychiatrické ambulance a ambulance klinické psychologie a extramurární péčí zdravotně-sociálních služeb sestry pro komunitní péči OLÚ Albertinum Žamberk a sociálního pracovníka občanského sdružení Péče o duševní zdraví (dále PDZ). V objektu jsou zahrnuty terapeutické místnosti, prostory pro relaxaci a skupinovou psychoterapii, pobytová místnost denního stacionáře s cvičnou kuchyní, cvičná prádelna, sušárna a žehlárna pro nácvik klientů, dále prostory pro ambulance, učebny pro edukaci klientů a rodinných příslušníků, pracovny pro komunitní péči a pro péči o duševní zdraví. Zázemí vlastního provozu tvoří šatny, pracovny sester, lékařů, terapeutických pracovníků, hygienická zařízení, sklady a technické prostory.

V rámci východní přístavby dvoupodlažního pavilonu - příjmového a ambulantního bloku vznikne v 1.NP nová příjmová a vstupní část s rozšířením prostor pro komunitní péči včetně stání pro vozidlo komunitní péče se skladovým zázemím. Ve 2.NP je ve variantě A navrženo zázemí lůžkové části – jídelna s výdejem jídel a prostorem pro skupinovou terapii. Ve variantě B jsou navrženy s ohledem na komplexnost ambulantní a terapeutické složky ve 2.NP této přístavby navazující prostory pro psychiatrické a psychologické ambulance a pracovny lékařů a terapeutických pracovníků.

Západní přístavba je navržena též ve dvou variantách. Nižší třípodlažní budova (varianta A) zahrnuje v 1.NP zázemí ergoterapie a fyzioterapie pro psychiatrický stacionář umístěný v „lékařské vile“ (dílnu ergoterapie, keramickou dílnu, tělocvičnu a prostory pro fyzioterapii a muzikoterapii, společenskou pobytovou místnost denního psychiatrického stacionáře),

nezbytné technické a skladové zázemí celého objektu (strojovny, kotelna, rozvodna, technické místnosti). Ve 2. A 3. NP jsou umístěna kompletní lůžková oddělení psychiatrické péče (19 lůžek + 25 lůžek) – dvoulůžkové pokoje, inspekční pokoj sester s denní místností, vyšetřovnou, sociální zařízení, koupelny, sanitační a skladové prostory apod.), vyšší čtyřpodlažní budova (varianta B) je v posledním 4.NP rozšířena o kompletní lůžkové oddělení gerontopsychiatrické péče (25 lůžek). U rozšířené varianty je v rámci této přístavby řešen i centrální výdej stravy všem klientům psychiatrie, v návaznosti na oddělení s 18 lůžky je navržena samostatná menší jídelna pro toto oddělení a zároveň v návaznosti na společný výdej i prostorná jídelna, která bude sloužit jednak pro pacienty oddělení s 25 lůžky, tak i pro klienty denního stacionáře, případně pro mobilní klienty gerontopsychiatrického oddělení. Jednotlivé provozní úseky jsou v budově vhodně rozmístěny dle požadavků provozovatele a dle platných předpisů, přičemž je zajištěna jejich vzájemná návaznost, propojení s provozem v rekonstruované „lékařské vile“ a zároveň jednotlivé funkční jednotky tvoří samostatné celky.

4.2 Předpokládaná provozní kapacita

Variant A :

Denní psychiatrický stacionář – předpoklad cca 16 až 20 klientů

Lůžkové oddělení psychiatrické péče I. – 19 lůžek

Lůžkové oddělení psychiatrické péče II. – 25 lůžek

Ambulantní část – 2 ambulance + navazující terapeutické místnosti, učebny atd.

Variant B :

Denní psychiatrický stacionář – předpoklad cca 16 až 20 klientů

Lůžkové oddělení psychiatrické péče I. – 19 lůžek

Lůžkové oddělení psychiatrické péče II. – 25 lůžek

Lůžkové oddělení gerontopsychiatrické péče – 25 lůžek

Ambulantní část – 4 ambulance + navazující terapeutické místnosti, učebny atd.

4.3 Řešení provozního toku

Objekt bude řešen v souladu s vyhláškou č.221/2010 Sb., o technických a věcných požadavcích na vybavení zdravotnických zařízení, s vyhláškou č.92/2012 Sb., o požadavcích na minimální technické a věcné vybavení zdravotnických zařízení, dále dle směrnic pro zdravotnické stavby – provozní a dispoziční požadavky na lůžkové oddělení a na ambulantní složky. Bezbariérové řešení všech dotčených prostor bude zajištěno (vstup, osobní výtah, řešení jednotlivých prostor pacientů) dle vyhl. č. 398/2009 Sb., o obecných technických požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb a v souladu s požadavky daného provozu.

4.4 Koncepce dopravních toků

Stávající objekt „lékařské vily“ bude propojen s novými přístavbami ve všech výškových úrovních jednotlivých podlaží. Návaznost byla řešena již při návrhu rekonstrukce stávajícího objektu. Jednotlivá podlaží lůžkových oddělení jsou navržena bezbariérově v jedné výškové úrovni, denní stacionář a ambulantní část je výškově dořešena pomocí komunikačních ramp a středového výtahu v „lékařské vile“ s průchozí kabinou Východní dvoupodlažní přístavba je komunikačně propojena pomocí navazujícího stávajícího schodiště v „lékařské vile“ a pomocí osobního zmíněného výtahu. Kromě středové komunikační cesty v lékařské vile jsou obě přístavby propojeny v úrovni 1.NP uzavřeným proskleným koridorem.

Západní třípodlažní variantně čtyřpodlažní přístavba je vertikálně propojena dvěma únikovými schodišti s lůžkovými výtahy.

Přístup do ambulantní části, do denního stacionáře i do lůžkových oddělení je možný z jižní přístupové trasy v areálu přes „palouček“ od „Honlova domu“ po zrenovovaném kamenném schodišti v rámci parku příp. po pojezdovém chodníku z areálové komunikace ke vstupní části. Lůžkové části psychiatrické péče, příp. gerontopsychiatrické péče budou mít vstup i ze severní části objektu po příjezdové komunikaci ze středu areálu.

4.5 Koncepce skladování

Jednotlivé části provozu mají řešeny skladové prostory pro zdravotnický materiál, terapeutické pomůcky, sanitační prostředky, vozíky, čisticí prostředky, dezinfekční látky, ergonomické pomůcky, cvičební pomůcky apod. vždy na oddělení či v jeho návaznosti, případně ve skladovém zázemí v 1.NP.

4.6 Koncepce personálního zázemí

V rámci rekonstrukce „lékařské vily“ byly nově navrženy centrální šatny v 1.NP objektu s hygienickým zázemím, které budou sloužit i přístavbě, provozní sociální zázemí zaměstnanců je vždy vhodně začleněno s ohledem na snadnou dostupnost pro jednotlivé pracovníky.

5.0 ZDŮVODNĚNÍ ŘEŠENÍ

Přístavbou lůžkové části psychiatrické péče a gerontopsychiatrické k objektu č.p.627 – „lékařská vila“ v areálu Albertina Žamberk vznikne komplexní zařízení zahrnující v sobě jak ambulantní část, terapeutickou péči o klienty, tak lůžkovou část, která nahradí prostory stávající psychiatrie v „Albertově vile“ nevyhovující jak po stránce stavebně-technické, dispoziční, tak kapacitní.